

Дата 18.09.2023

Основи правознавства

Група Б-1

Урок 9

Тема: Адміністративне правопорушення та адміністративні стягнення.

Матеріали до уроку

Поняття про адміністративне правопорушення і адміністративну відповідальність

Адміністративне право України являє собою окрему галузь права, що покликана регулювати певну групу суспільних відносин.

Адміністративне право — це сукупність правових норм, які встановлюються і забезпечуються державою з метою регулювання суспільних відносин, що виникають у процесі виконавчо-розпорядчої діяльності.

Норми адміністративного права:

- регулюють суспільні відносини у галузях виконавчо-розпорядчої діяльності;
- регулюють взаємодію людини та органу держави чи посадової особи;
- містять опис адміністративних правопорушень та закріплюють адміністративні стягнення за їх вчинення.

Адміністративним правопорушенням (проступком) визнається протиправна, винна (умисна або необережна) дія чи бездіяльність, яка посягає на державний або громадський порядок, власність права і свободи громадян на встановлений порядок управління, і за яку законодавством передбачено адміністративну відповідальність.

Суб'єкт	Об'єкт	Суб'єктивна сторона	Об'єктивна сторона
✚ громадяни України (з 16 років); ✚ іноземні громадяни, особи без громадянства; ✚ посадові особи	суспільні відносини, які складаються у сфері адміністративно-організаційної діяльності та порядку управління; <ul style="list-style-type: none">• сама людина, її здоров'я, честь і гідність;• власність;• права і свободи громадян	психічне ставлення особи до вчиненої нею протиправної дії або бездіяльності, вина особи, мета і мотив її поведінки	наявність самої дії або бездіяльності, протиправних наслідків та причинного зв'язку між ними, а також місце, час, спосіб і засоби вчинення правопорушення

Склад адміністративного правопорушення включає об'єкт, об'єктивну сторону, суб'єкт, суб'єктивну сторону.

Ознаки адміністративного правопорушення	
Протиправність дії або бездіяльності	тобто заборонене законом, оскільки може завдати шкоди інтересам особи, матеріальним, а також загрожувати небезпекою
Винна дія або бездіяльність	є адміністративним правопорушенням тоді, коли встановлено вину особи у його вчиненні, а також доведено причинний зв'язок між такими діями (дією або бездіяльністю) і шкідливими наслідками, якщо такі настали
Караність дії або бездіяльності	за вчинення адміністративного правопорушення щодо особи можуть бути застосовані заходи державного примусу
Суспільна небезпечність дії або бездіяльності	не є універсальною ознакою всіх без винятку адміністративних правопорушень, багатьом із них вона не властива

Адміністративна відповідальність виступає одним із видів юридичної відповідальності. Адміністративна відповідальність настає за вчинення адміністративних проступків, передбачених законодавством про адміністративні правопорушення, і характеризується застосуванням до винної особи адміністративного стягнення:

1. попередження;
2. штраф;
3. оплатне вилучення предмета, який став знаряддям скоєння або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення;
4. конфіскація предмета, який став знаряддям скоєння або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення; грошей, отриманих унаслідок скоєння адміністративного правопорушення;
5. громадські роботи (призначають на строк від 20 до 60 годин і відбуваються не більш як 4 години на день);
6. виправні роботи (застосовують на строк до 2 місяців та з відрахуванням до 20% зарплатні особи в дохід держави);
7. позбавлення спеціального права, наданого громадянину:
 - *права полювання* — на строк до трьох років — за грубе або систематичне порушення порядку користування цим правом;
 - *права керування транспортними засобами* — на строк до трьох років — за грубе або повторне порушення порядку користування цим правом;
 - *права керування транспортними засобами* — на строк до десяти років — за систематичне порушення порядку користування цим правом;
8. адміністративний арешт (встановлюють та застосовують на строк до 15 діб; не можна застосовувати до осіб, які не досягли 18 років).

Адміністративна відповідальність є інститутом адміністративного права. Це обов'язок особи, яка скоїла адміністративний проступок, нести відповідальність за свої протиправні дії в межах встановленого законом стягнення.

Адміністративне стягнення згідно з чинним законодавством діє протягом року з моменту його застосування. Заходи адміністративної відповідальності застосовуються відповідно до законодавства.

Необхідною підставою для застосування адміністративної відповідальності є наявність адміністративного правопорушення, а заходом впливу має бути адміністративне стягнення.

Адміністративні стягнення – це матеріалізований вияв адміністративної відповідальності, негативний правовий наслідок неправомірної поведінки особи, яка вчинила адміністративний проступок і повинна відповісти за свій протиправний вчинок та понести за це відповідне покарання у вигляді певних несприятливих заходів морального, матеріального та фізичного впливу.

Конкретні види адміністративних стягнень передбачені в статті **24 КУпАП**. Вони поділяються на основні та додаткові.

Стаття 24 КУпАП встановлює такі види адміністративних стягнень:

- 1) попередження;
- 2) штраф;
- 3) оплатне вилучення предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення;
- 4) конфіскація предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення; грошей, одержаних внаслідок вчинення адміністративного правопорушення;
- 5) позбавлення спеціального права, наданого даному громадянину (права керування транспортними засобами, права полювання);
- 5-1) громадські роботи;
- 6) виправні роботи;
- 7) адміністративний арешт.

До іноземців і осіб без громадянства за вчинення адміністративних правопорушень, може бути застосовано (крім передбачених у ст.24 КУпАП) адміністративне видворення за межі України.

Види адміністративних стягнень.

Система адміністративних стягнень дозволяє виділити з їх переліку види адміністративних стягнень:

1. За порядком застосування адміністративні стягнення поділяються на такі, що:

— можуть застосовуватись як основні та як додаткові (оплатне вилучення та конфіскація предмета, який став знаряддям вчинення чи безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення);

— можуть застосовуватися лише як основні (всі інші види адміністративних стягнень).

2. За характером впливу на особу адміністративні стягнення поділяються на:

— особисті, які спрямовані на особу правопорушника (попередження, адміністративний арешт, громадські роботи);

— майнові, які спрямовані на майновий стан правопорушника (штраф, оплатне вилучення предмета, конфіскація предмета, виправні роботи);

— особисто-майнові (позбавлення спеціального права).

3. Залежно від суб'єкта застосування адміністративні стягнення поділяються на такі, що:

— застосовуються лише судами (оплатне вилучення предмета, конфіскація предмета, позбавлення спеціального права, виправні роботи, громадські роботи, адміністративний арешт);

— застосовуються іншими органами та посадовими особами (попередження, штраф, видворення за межі України).

Стягнення також можуть бути:

— разовими, одномоментними (конфіскація, попередження, штраф);

— тривалими, розтягнутими в часі (адміністративний арешт, позбавлення прав, виправні роботи, громадські роботи).

Контрольні запитання

1) У чому полягає важливість існування норм адміністративного права для життя людей у державі?

2) У чому полягає головна особливість небезпеки адміністративного правопорушення для життєдіяльності суспільства?

3) У чому полягає мета застосування адміністративного стягнення?

4) У чому полягають особливості адміністративного стягнення як міри відповідальності за вчинення адміністративного правопорушення?

Урок 10

Тема: Правопорушення у будівельній галузі.

Матеріали до уроку

Адміністративна відповідальність за правопорушення в будівництві

Адміністративна відповідальність у галузі будівництва настає за: недодержання будівельних норм, державних стандартів (ст. 96 КУпАП); порушення законодавства під час планування і забудови територій (ст. 961 КУпАП); самовільне будівництво будинків або споруд (ст. 97 КУпАП).

Справи про адміністративні правопорушення розглядаються інспекціями державного архітектурно-будівельного контролю та адміністративними комісіями.

Суб'єктами адміністративної відповідальності за правопорушення у галузі будівництва можуть бути як громадяни, так і посадові особи. Крім них,

згідно із Законом України від 14 жовтня 1994 р. "Про відповідальність підприємств, їх об'єднань, установ і організацій за правопорушення у сфері містобудування"[\[122\]](#) відповідальність у цій галузі несуть також юридичні особи.

Справи про правопорушення у галузі будівництва та у сфері містобудування розглядають інспекції державного архітектурно-будівельного контролю та адміністративні комісії.

У галузі житлово-комунального господарства адміністративна відповідальність згідно з КУпАП настає за порушення порядку взяття на облік та строків заселення жилих будинків і жилих приміщень (ст. 149); порушення правил користування жилими будинками і жилими приміщеннями (ст. 150); самоправне зайняття жилого приміщення (ст. 151). Адміністративними правопорушеннями визнаються також порушення правил благоустрою територій міст та інших населених пунктів (ст. 152); знищення або пошкодження зелених насаджень або інших об'єктів озеленення населених пунктів (ст. 153); порушення правил тримання собак і котів (ст. 154).

Справи про адміністративні правопорушення розглядаються адміністративними комісіями, виконавчими комітетами селищних, сільських рад та органами Міністерства охорони навколишнього природного середовища України.

Домашнє завдання:

- 1. Опрацювати матеріали уроків 9 та 10, зробити конспект.**
- 2. Знайти інформацію та підготувати інформацію які державні органи здійснюють контроль у будівництві.**